

بسمه تعالیٰ

گل حساس - گل قهر

گردآورنده : حامد فراهانی

تابستان ۱۳۹۲

EMAIL : hamed^{۹۸۱۲}@yahoo.com

نام فارسی: گل حساس (گل قهر)

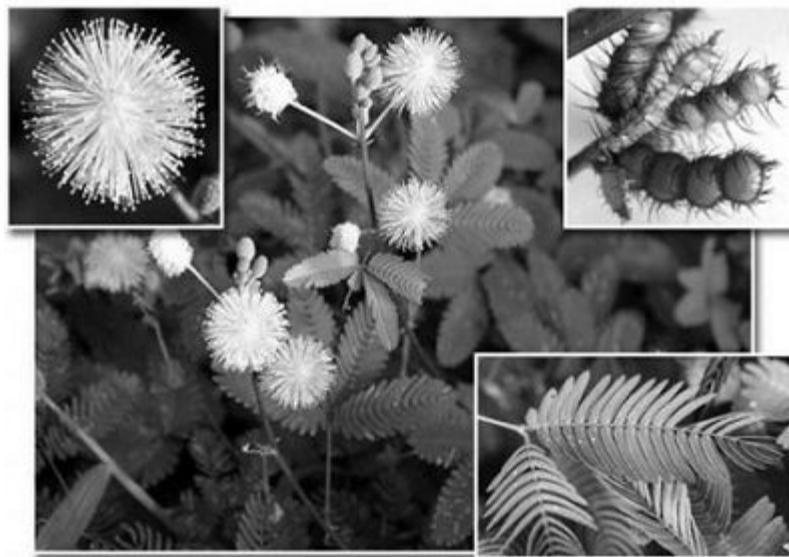
نام های دیگر: گل قارکون

نام انگلیسی: Humble plant , Sensitive plant

خانواده: Leguminosae

تیره فرعی: Mimosaceae

نام علمی: *Mimosa pudica L*

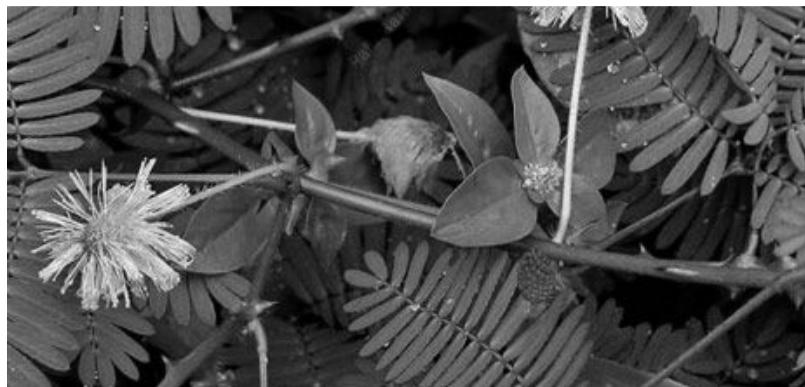
مشخصات گیاه شناسی:

گل قهر بوته ایست رونده (خزنده بالارونده) (و نیز چند ساله با ساقه های چوبی به رنگ های قرمز- قهوه ای پوشیده از خارهای خمیده و انحنا داراست. شاخه ها ظریف و انعطاف پذیر بوده. کلها صورتی رنگ و متشکل از گلبرگهای سوزنی شکلی هستند که در مجموع ساختاری کروی شکل را تشکیل میدهند.

برگهای آن مرکب و هر گروه ۳ تا ۴ برگ مرکب از یک نقطه خارج شده و از آن نقطه با دمبرگ بلندی به ساقه اصلی وصل می شود. هر برگ مرکب دارای ۲۴ تا ۴۰ جفت برگچه باریک و دراز است.

و به این ترتیب هر برگ مرکب را به صورت پر طیور در می آورد و چون به محض محض برخورد هر شیء با آن و یا لمس برگها با دست، آب از سلول های دیواره ای نازک خارج شده و وارد ساقه می شود. در نتیجه سلول ها چروک شده و برگها شادابی خود را از دست می دهند و به سمت پایین خم شده و با دمبرگ به طرف ساقه جمع می شوند، یا به عبارتی قهر می کنند. معمولاً چند لحظه طول می کشد تا گل قهر کند زیرا انتقال آب از سلول ها به ساقه ظرف چند دقیقه انجام می شود اما آشتبانی کردن و برگشتن به حالت اولیه چند دقیقه طول می کشد.

مبدأ:

بروزه در بخش‌هایی از آسیا و افریقا و امریکا هم به عنوان گونه غیر بومی و مهاجم مشاهده می‌شود.

ترکیبات شیمیایی:

از نظر ترکیبات شیمیایی در عصاره برگ‌های آن ماده ای شبیه به آدرنالین یافت می‌شود، به علاوه در گیاه آلکالوئید میموزین مشخص شده است.

نکته ای درباره نگهداری:

این گیاه در برابر گرمای زیاد و تاریکی هم عکس العمل نشان داده و برگ های خود را جمع میکند.

نیاز نوری:

به جای سایه آفتاب نیاز دارد. البته در نواحی گرم و خشک باید از گیاه در مقابل آفتاب ساعت گرم روز محافظت کرد.

نیاز آبی:

خاک را همیشه مرطوب نگه دارید. این گیاه به ابیاری بیش از حد حساس میباشد.

خاک:

برای نگهداری، از خاکی غنی از مواد آلی استفاده کنید. بکی از مهمترین مسایل در مورد بستر گل قهر،

توجه به زهکش و در واقع تهویه مناسب خاک است.

-بسیاری از گیاه میتوانند شامل دو قسمت پیت یک قسمت پرلیت(یا ماسه) و دو قسمت لوم باشد.

این گیاه توانایی جذب مستقیم نیتروژن از هوای اطراف است که از این طریق، گیاه امکان

زندگی در خاکهای فقری(به لحاظ نیتروژن) را نیز خواهد داشت.

• آفات:

کل قهر میتواند توسط انواع آفات، من جمله: مایتهاي عنکبوتی قرمز، شپشک آرد الود و ترپیس مورد تهاجم قرار بگیرد.

توجه داشته باشید که برای کنترل آفات این گیاه نباید از صابونهای ضد حشره استفاده کرد چرا که استفاده از این نوع

محصولات باعث سیاه شدن و خرابی برگها میشود.

: تکثیر

روش اصلی تکثیر این گیاه از طریق کاشت بذر است اما تکثیر از طریق قلمه گیری در فصل تابستان نیز متحمل است.

خواص و کاربرد:

جوشانده ریشه این گیاه در رفع ناراحتی های وجود سنگ در بدن اثر مفید دارد. از برگها و ریشه آن در موارد بواسیر و فیستولا استفاده می شود. برگهای له شده آن را به صورت خمیر روی بیضه های آب آورده می اندازند. به علاوه برگها و ساقه های له شده آن برای محل گزیدگی عقرب به کار میروند. در برخی منابع برای ریشه آن اثر تقویت نیروی جنسی قابل هستند.

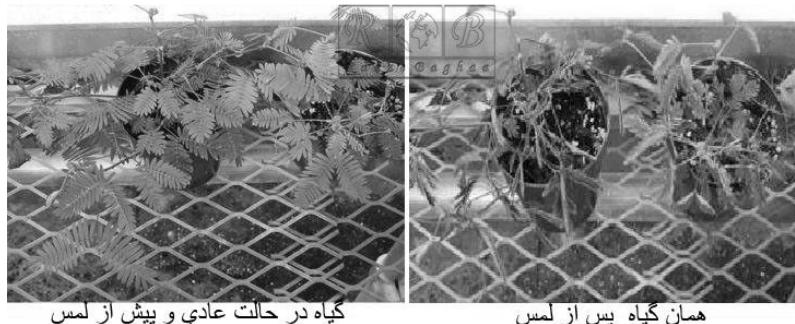
در گزارش بررسی های دیگری آمده است که دم کرده برگهای گیاه حساس ، تلخ و تونیک است [کرووست و پتلو]. دم کرده غلیظ آن ممکن است مسمومیت ایجاد کرده و موجب ریزش موها گردد[فوکود]. در شبه جزیره مالایا و اندونزی مرسوم است همان طور که این گیاه با کمترین تماسی به اصطلاح می خوابد، برای استفاده از این خاصیت سرشاخه های برگدار جوان آن را زیر تشک کودکان نا آرام می گذارند و به علاوه بچه را در جوشانده برگهای آن حمام کرده روی تشک آن می خوابانند، خواب آرم و راحتی برای بچه می آورد. برگهای له شده آن به صورت ضماد بر روی ورم ها می گذارند [برکیل و هانیف]. در فیلیپین برگهای له شده آن با روغنی نظیر روغن کنجد یا زیتون مخلوط کرده و به صورت ضماد در محل فتق می گذارند که برای معالجه فتق مفید است[سولیت]. از ریشه گیاه به عنوان مدر و برای معالجه اسهال خونی و در موارد عادت ماهیانه در دنناک می خورند [گررو و کوئی زمبینگ]. جوشانده سرشاخه های برگ دار گیاه برای تسکین آسم مصرف می شود [گررو].

به گفته یک کارشناس اگر از کل قهر خوب مراقبت کنید ، می توان از گلهای زیبای صورتی رنگ آن در فصل تابستان بهره ببرید.

کارشناسان کشاورزی می کویند : اگر می خواهید این کل را در منزل نگهداری کنید باید آن را از دست دسترس بچه ها دور نگهدازید زیرا در صورت تماس مداوم، عوامل محرك حساسیت را از دست میدهد و اسیب می بیند.

نکته:

نکته جالب در مورد این گیاه توانایی جذب مستقیم نیتروژن از هوا اطراف است که از این طریق، گیاه امکان زندگی در خاکهای فقیر(به لحاظ نیتروژن) را نیز خواهد داشت.

کیاه در حالت عادی و پیش از لمس

همان کیاه پس از لمس

مکانیسم حرکت در گیاه Mimosa pudica

مبحث حرکت در گیاهان از زمان یونان باستان تا به امروز برای انسانها دارای جذابیت بوده و نوشه هایی با بیش از دو هزار سال قدمت در دست است که در آنها حرکت یک گیاه (احتمالاً گونه ای از جنس میموزا) در اثر لمس شرح داده شده.

بطور کلی حرکاتی که در جنس میموزا شاهد آن هستیم به دو دسته حرکات Nyctinastic و Seismonastic تقسیم می شوند:

- دسته اول حرکاتی هستند که در پاسخ به تغییرات نور محیط صورت میگیرند. بدین ترتیب که که در ساعات پایانی روز برگها روی هم تا شده و ساقه ها حالت افتاده بیدا کرده و این حالت تا طلوع آفتاب روز بعد باقی میماند(البته بشرط عدم وجود تحریک توسط منابع نور مصنوعی)

- دسته دوم حرکاتی هستند که در پاسخ به دیگر تحریکات محیطی از قبیل لمس کردن، تکان و لرزش، گرم کردن خفیف برگها، کمبود آب و تحریکات الکتریکی و شیمیایی انجام می شوند. شکل ظاهری این حرکات نیز مشابه حالت قبل است. گرچه برای سالهای متمادی به پدیده حرکت در گیاه میموزا بعنوان پدیده ای جالب توجه نگریسته می شد اما تا حدود قرن نوزدهم تحقیق ومطالعه جدی ای در این مورد صورت نگرفته بود(*) در این زمان کشف شد که این نوع حرکات حاصل افت فشار سریع در سلولهاییست که بطور اختصاصی برای این منظور تغییر شکل پیدا کرده و بهبود یافته اند. بدین ترتیب یافته های جدید بر فرضیه قدیمیتر که اعتقاد به وجود سیستم اعصاب و بافت های ماهیچه ای مشابه جانوران در این گیاه داشت

، خط بطلان کشید. البته مکانیسم دقیق این یدیده که سلولهای پلیونی (Pulvini) چکونه فشار درون بافتی را کاهش داده و باعث این حرکات می شوند هنوز کشف نشده اما یافته های محققان نشان میدهد که: پس از اعمال تحریک، تغییراتی در تراوایی غشای سلولی موجود در بالشتکها صورت میگیرد که باعث حرکت و تبادل سریع یونهای کلسیم شده و انعطاف پذیری دیواره سلولهای این بخش را افزایش میدهد. در واقع اینطور بنظر میاید که همزمانی این پدیده با افت فشار درون سلولیست که سبب ایجاد حرکت در برگها و ساقه های گیاه می شود. همچنین یافته ها نشان میدهند که فرمان بسته و جمع شدن برگها، قابلیت انتقال از قسمت تحریک شده به بقیه قسمتهای گیاه را نیز دارا می باشد و به محض تحریک، تغییرات پتانسیل الکتریکی از محل تحریک به دیگر قسمتهای گیاه گسترش میابد. بعلاوه مواد انتقال دهنده شیمیایی ای که تا بحال ناشناخته باقیمانده اند هم در حال حرکت و انتشار از محل تحریک تا قسمتهای دورتر گیاه ردیابی شده اند. کوتاه سخن آنکه هنوز کسی نتوانسته اطلاعات جسته و گریخته موجود را جمع بندی کرده و نظریه قابل قبول و جامعی برای توضیح و شرح حرکت برگهای گل قهر ارائه دهد اما تعدادی از محققان از گوشه و کنار جهان همچنان در

حال تحقیق و بررسی در مورد این معما هستند. در حال حاضر ما تنها قادر به گمانه زنی در مورد چرایی این نوع حرکات در میموزا و معذوبی دیگر از گیاهان هستیم. یعنوان مثال مشاهده شده که برگهای جمع شده و فرو افتاده این گیاهان در نزد گیاهحواران از جذابیتی برخوردار نیستند و این جانوران بیشتر به تغذیه از گیاهان با ظاهر عادی رغبت نشان میدهند. همچنین برگهای جمع شده و فرو افتاده تبادل گرما و آب کمتری با محیط اطراف انجام میدهند و این مساله در شرایطی که گیاه در معرض شرایط سخت محیطی قرار میگیرد شناس بقای کیاه را افزایش میدهد.

می توانید کلیپ دیدنی این گل را دانلود کنید:

دانلود

: فرمت mp4

حجم : ۱۷۱

منابع:

<http://persianpet.org/forum/thread۹۹۴۱۶.html>

<http://mihanpet.ir/thread۳۰۰۳.html>

<http://www.topforum.ir/thread۱۷۲۹۶۴.html>

<http://www.my-eke.ir/threads/>